

Ben ik de enige die het betreurt dat een en ander niet binnenskamers kon worden opgelost?

MENINGEN

opinie

**ERIK
BUYS**

is auteur en godsdienstleraar aan het Sint-Jozefscollege in Aalst.

Laat onze leerlingen de werkelijkheid ontdekken

De wiskundeleraar had een drukke dag. Voor de derde keer op rij moest hij leerlingen van een zesde wetenschappen-wiskunde confronteren met tegenvallende resultaten. Velen waren er alweer niet in geslaagd om de kaap van de 50 procent te halen voor een toets.

Hij vroeg zijn leerlingen waarom ze voor een studierichting met zes uur wiskunde hadden gekozen. "Je moet niet altijd kiezen voor de gemakkelijkste weg", antwoordde een van hen. Nog een andere beschouwde deze richting als een ideale voorbereiding op geneeskunde of ingenieursstudies.

Uitdagingen aangaan hoort bij het leven, bedacht de ervaren leraar, maar voor sommigen van hen zou vier uur wiskunde per week al een heuse klus zijn. Hij sprak die gedachte 's avonds uit op de klas-senraad. De voorzitter nam daarop het woord: "Hoe het ook zij, die leerlingen zitten wel in hun laatste jaar. Ze behalen op dit moment duidelijk de eindtermen voor wiskunde niet. Hoe kunnen we hen bijstaan?"

De wiskundeleraar gaf een opsomming van bekende recepten. Sommige leerlingen moesten welkijfs een schrift voorleggen waarin ze extra oefeningen maakten. Anderen kregen ook bijlessen. Een gedeelte van het examen bestond uit oefeningen die ze tijdens de lessen hadden gemaakt. Leerlingen die weinig inzicht hadden in de lesinhoud, leerden die oefeningen uit het hoofd. Gecombineerd met louter reproductie van theorie, behaalden ze meestal wel de helft van de punten.

Een leerling die op die manier was geslaagd, wilde enkele maanden later aan een studie burgerlijk ingenieur-architect beginnen. Verbaasd stelde hij vast dat een jaangenote uit de Latijn-wetenschappen dezelfde richting koos. Hij gelooft niet dat welkijfs vier uur wiskunde in de humaniora voldoende was om ingenieur te kunnen worden. Ze zou een zomercursus volgen om een en ander bij te spijkeren. Maar ook daarin geloofde hij niet: in enkele weken tijd haal je 20'n achterstand toch niet in?

KUNSTGREPEN

Vijf jaar later bleek hoezeer hij zich had vergist. Een jonge vrouw was intussen burgerlijk ingenieur-architect geworden, terwijl de jongeman zelfs niet geslaagd was voor een jikingstoets.

Op papier biedt het Vlaamse onderwijs kwaliteit, al decennialang. De programma's (van eindtermen tot leerplannen) getuigen daarvan. Leerlingen die daadwerkelijk waarmaken wat er op papier van hen wordt verwacht, floreeren.

opinie

**JONATHAN
HENDRICKX**

is mediaspecialist en doctoraatsonderzoeker aan de Vrije Universiteit Brussel.

Democratie als de onze onwaardig

Het Vlaams Parlement wil meer Vlaamse cultuur, geschiedenis en nieuws en informatie op zijn eigen net viaansparlement.tv. Dreigt de sen 2020 en 2025 met 17 miljoen

Bedachtzame betrokkenheid op de werkelijkheid en een vak onder de knie krijgen zouden de belangrijkste onderwijsdoelen moeten zijn. Zonder mentaliteitswijziging zijn ook de nieuwe eindtermen een maat voor niets

Onder druk van buitenaf moeten leerkrachten evenwel vaak kunstgrepen toepassen om leerlingen over de streep te trekken die niet echt naar hun talenten werken en eigenlijk vervreemden van zichzelf en de realiteit.

Leerkrachten staan elke dag voor enkele vrijwel onverzoenbare opties. Ofwel ontwikkelen ze een hoog tempo om een stapel eindtermen te realiseren en worden relatief veel leerlingen ghettoïserend (wat geen schande is én de leerlingen zelf ten goede komt). Ofwel ontwikkelen ze dat hoge tempo en passen ze kunstgrepen toe om zo veel mogelijk leerlingen op papier de eindtermen te doen behalen (maar niet in werkelijkheid, waardoor het niveau de facto daalt, zoals blijkt uit internationale onderzoeken). Ofwel passen ze hun tempo aan om zo veel mogelijk leerlingen effectief iets bij te brengen, maar hebben ze geen tijd om

alle eindtermen te realiseren.

Het leerproces zelf, *hic et nunc*, moet centraler komen te staan in de hoofden van alle betrokkenen bij het onderwijs. Als leerlingen een wetenschappelijke expo bezoeken die aanleunt bij hun studierichting, maar geen idee hebben waarom ze zich zouden interesseren voor wat er te zien is zonder opgelegde 'lesstaak', dan weet je dat er iets niet klopt. Dan heb je te maken met leerlingen die zodanig geconditioneerd zijn door een bureaucratisch nuttigheidsdenken dat de werkelijkheid aan hen voorbijgaat - waardoor ze, paradoxaal genoeg, net minder 'voorbereid zijn op later' en minder ontwikkeld hebben wat 'nodig' is. Bedachtzame betrokkenheid op de werkelijkheid en een vak onder de knie krijgen zouden de belangrijkste onderwijsdoelen moeten zijn - het 'resultaat' waarnaar wordt gewerkt -, en niet 'een vel papier' dat via allerlei trucs in een doorgedraaide kalkaansense cultuur wordt bemachtigd.

Eindtermen actualiseren is één zaak, de problemen in het onderwijs ten gronde aanpakken een andere. Als er geen mentaliteitswijziging komt, zullen ook vernieuwde eindtermen een maat voor niets zijn. Ouders bijvoorbeeld die willen dat hun kinderen een kwalitatief hoogstaand diploma behalen, zullen soms moeten aanvaarden dat het behaalde diploma uiteindelijk afwijkt van het aanvankelijk gedroomde diploma. Laat dit de 'droombaan' zijn waarnaar we in het onderwijs streven: dat jonge mensen de 'werkelijkheid' van zichzelf en de hen omringende wereld mogen ontdekken.

column

**IWO
VICTORIA**

is schrijver van *Alles is oké*. Hij woont en werkt in Amsterdam. Zijn column verschijnt tweewekelijks.

Boekenbeurs mag rustig sterven

In mijn jeugd was de Boekenbeurs in de eerste plaats een schooluitstap tijdens dewelke jongens zoals ik urenlange veel door de hallen van Antwerp Expo dwaalden. Boekvonden we iets voor nerds maar een dag vrij spungden v niet in de bek. In recentere jaren was ik aanwezig als auteur het kan vertekeren in een mensenleven. Op verzoek van uitgever steet ik mening uurrijke eenzaam en alleen achter e signaertafelje terwijl ik over gruwelijke martelpraktijken droomde. Dromen waarin de BV met zijn lange rij wachtend aan de overkant van het gangpad niet zelden een hoofd vertolkte.

Laat ons hopen dat niemand de Boekenbeurs overneemt. Het falissement is een menselijk drama en ik ontdek dat drama nu gun het niemand, hoop dat alle betrokkenen nog een lang vreugdevol leven mogen leiden. Maar ik heb nooit begreep waarom de Vlaamse hoogmis van het boek de vorm van een indde braderie moest krijgen.

In april begint *Brommer op zee*, het nieuwe boekenprogramma op Canvas en de VPRO, gepresenteerd door Ruth Joos en Wilfrid de Jong. In februari '22 worden twee nieuwe, grote literaire prijzen geïnstalleerd - een voor volwassenen (fictie en non-fictie) en een voor kinder- en jeugdboeken.

Daarmee krijgt de Vlaamse boekenwereld belangrijke troeven in handen die de afgelopen jaren node werden gemist. Je hoeft geen marktingenie te zijn om in de slipstream van deze nieuwe jikpunten, een groter momentum te creëren voor het boek in Vlaanderen. De Nederlandse Boekenweek, die er elk jaar in slaagt om een enorm mediacircus op gang te brengen, waarbij door het hele land drukbezochte live-events plaats vinden en de lokale boekhandel dankzij het gratis Boekenweekgeschenk een week lang het bruisende middelpunt van elk winkelcentrum is, kan en moet tot inspiratie dienen. Ik heb nooit begrepen waarom eerdere pogingen om in Vlaanderen met Boekenweek samen te werken geen succes waren, maar het vdwijnen van de Boekenbeurs is een obstakel minder, én redet meer om het opnieuw te proberen.

Een week waarin media, uitgeverij, en auteurs het land in tritiken, de boekhandels en theaters in, verenigd onder één vlag. E moment waarop het boek naar de mensen trekt in plaats van de mensen naar een sfeerloze veredelde hangar worden gelokt ja, dat zou wat zijn. Met liefde zal menig auteur stad en land do kruisen, reken maar. Van Tom Lanoye tot Pascale Naessens, van Annelies Verbeke tot Urbanus en kom maar door met die Grieten Meus Roadshow. Ik wil ze allemaal van boekhandel in boekhandel zien trekken ter meerdere eer en glorie van het boek in al zijn genres en verschijningsvormen.

Laat ons niet vervallen in sentiment over vroeger. De Boekenbeur moet niet blijven bestaan 'omdat ze altijd al bestaan heeft'. De nuwarme van die overvolle expohallen had niet haar charme. E niks mis mee om in dankbaarheid terug te kijken op wat geweest Laat ons in godsnaam de nieuwe kansen grijpen nu ze zich aandien. Breng het jaarlijkse momentum voor het boek terug naar waar hart van de boekenliefhebber het luider klopt: de boekhandel.

Breng het jaarlijkse momentum voor het boek terug naar waar het hart van de boekenliefhebber het luider klopt: de boekhandel

Markant dat Vlaanderen in tijden van besparingen wel geld heeft voor een eigen mediameerk

Vlaamsparlement.tv promoot nu voornamelijk de democratische werking van het parlement. Dat is een nobel streven om politiek dichtter bij de bevolking te krijgen, wat ook in andere regio's en Wars van het culturele aspect lastigbepalers en aan de hand van eigenemake cultuur", geschiedenis- en mogelijk zelfs loopprogramma's.

het Vlaams Parlement ontvanger méér overheidsgeld terwijl de publieke omroep het met heel wat minder moet stellen. Het is markant dat het parlement in tijden van besparingen en discussies over kerntaken - waarin de VRT die met al haar merken brede lagen van de samenleving bereikt en veel vertrouwen geniet gekortwiekt wordt - wel extra geld kan vrijmaken voor de eigen mediameken.

Diezelfde VRT moet volgens de huidige beheersovereenkomst, onderhandeld tussen de omroep en de Vlaamse regering,

FAKE NEWS

Vlaamsparlement.tv promoot nu voornamelijk de democratische werking van het parlement. Dat is een nobel streven om politiek dichtter bij de bevolking te krijgen, wat ook in andere regio's en